

Kalajoen vesienhoitoryhmään kutsutut edustajat
Tiedoksi: varajäsenet, Jussi Rämät

KALAJOEN VESIENHOITORYHMÄN KOKOUS

Paikka: Ylivieskan kaupungintalo (Kyöstintie 4), pommisuoja

Aika: Ti 26.8.2014 klo 9:15–11:40

Läsnä: Katja Polojärvi (Ylivieskan kaupunki), Markus Latvala (Belvedere Mining Oy), Reijo Peltokorpi (Sievin kunta, Nivalan kaupunki), Risto Bergbacka (Vesikolmio Oy), Irmeli Ruokanen (Metsäkeskus), Saara Luukkonen (Kanteleen Voima Oy), Risto Häkkinen (Kanteleen Voima Oy), Risto Jokela (ProAgria Oulu), Jyrki Salo (Ahma ympäristö Oy), Tomi Pitkääho (Oulun Eteläisen instituutti), Jouni Tervonen (Oulun Eteläisen instituutti), Eero Hiltunen (ProAgria Oulu), Juha Peltomaa (Nivalan kaupunki), Jermi Tertsunen (ELY-keskus)

1. Puheenjohtaja Katja Polojärvi avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Esittelykierroksen jälkeen käytiin lyhyesti läpi edellisen kokouksen muistio. Ryhmälle välitettiin tiedoksi kokouksen valmistelusta vastaavan työryhmän kokous 12.8.2014.
2. Jyrki Salo Ahma ympäristö Oy:stä kertoi Kalajoen yhteistarkkailusta ja sen tuloksista. Vuonna 2014 vesistö tarkkailu toteutetaan laajana. Vesistö tarkkailun tuloksissa näkyy selvästi vesistön rehevyys. Kalataloustarkkailussa nahkaisen saalismäärät ovat pudonneet, mutta kanta-arvio on nousussa. Siianpoikasten haavinnassa on saatu tänä vuonna positiivisia tuloksia. Koeverkkokalastusten perusteella tarkkailujärvet ovat kalastoltaan yksipuolisia. Merialueella ja jokisuulla lahna- ja ahvenkannat ovat kasvussa. Jokisuulla myös vaellussiian verkkosaaliit ovat kasvussa. Koeravustuksissa ei ole saatu ainoatakaan rapua koko pääuomalla.
3. Jouni Tervonen Oulun Eteläisestä instituutista kertoi koejärjestelmän kehittämisestä Kalajoen tilan monitorointiin. Laaja-alaisen reaaliaikaisen luonnonvesien monitorointijärjestelmän esiselvitys tehdään vuoden 2014 aikana LUMO –hankkeessa (Luonnonvesien monitorointijärjestelmän teknologiaesiselvitys), jonka rahoitus tulee Euroopan aluekehitysrahastosta (Pohjois-Pohjanmaan liitto). Sensoriverkon mittauspisteet antavat tietoa joen vedenlaadusta ja mahdollistavat vedenlaadunmuutosmallien laadinnan. Hankkeessa toteutetaan myös ensimmäinen demonstraatioversio optisesta mittalaitteesta. Laitteistodemonstraatiolla testataan digitaalisen holografian soveltamismahdollisuutta luonnonvesien kuvantamisessa. Hanke toimii esiselvityshankkeena myöhemmin tänä vuonna haettavalle kehityshankkeelle, jonka yhtenä tehtävänä on monitorointijärjestelmän pilotointi.
4. Eero Hiltunen ProAgria Oulusta kertoi VYYHTI-hankkeen (Vesistöt ja ympäristö yhdessä hyvään tilaan) työpajojen kunnostushankkeiden nykytilanteesta. Vuonna 2014 järjestetyt työpajat ovat keskittyneet Pohjois-Pohjanmaan pohjoisosiin. Järjestetyt kunnostustapahtumat ovat olleet menestyksekkäitä. Tapahtumia on myös vielä tulossa tänä vuonna. Paikallista aktiivisuutta on ollut runsaasti. Hankkeen toimesta on selvitetty maanomistajien kanssa mm. kohteiden kunnostusta, rahoitusmahdollisuuksia ja hoitoa sekä annettu muuta neuvontaa. Hanke päättyy vuoden 2014 lopussa. Hankkeen loppuseminaari järjestetään marraskuussa 2014. Seminaarin tarkka ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

5. Käytiin läpi vesienhoidon järjestäytymisen rahoituspalveluiden tilanne. Kuntien osallistumista esimerkiksi yhdistysmuotoiseen yhteistyöhön on selvitetty. Asia on käsitelty ja myöntävä päätös vähintään kolmen vuoden osallistumisesta on saatu Sievin kunnasta ja Ylivieskan kaupungilta. Käsitteily on kesken Kalajoen ja Nivalan kaupungeissa, mutta päätökset saadaan lähiaikoina. Muissa kunnissa selvitystä ei ole aloitettu. Asian selvittämiseksi ollaan syksyllä aktiivisesti yhteydessä jäljellä oleviin kuntiin. Kun selvityskierros saadaan päätökseen ja riittävä määrä kuntia lähtee mukaan, selvitetään myös muut rahoittajat kuten vesiyhtiöt, -laitokset ja -osuuskunnat, energiayhtiöt, kaivosyhtiöt, turvetuottajat, muut yhtiöt ja tuottajat, järjestöt, yhdistykset jne.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus sitoutuu rahoittamaan Kalajoelle ja Pyhäjoelle perustettavaa vesistökuunnostusorganisaatiota käynnistysvaiheessa esimerkiksi kolmen vuoden ajan 10 000 euroa/vuosi ehdolla, että ministeriöt myöntävät ELY-keskukselle rahoitusta vesistökuunnostuksiin. Lisäksi jatkuvan rahoituksen järjestäminen otetaan esille ELY-keskuksen ja ministeriöiden tulosneuvotteluissa.

Kala- ja Pyhäjokilaaksoa on esitetty kohdealueeksi Sisävesi LIFE IP –hankkeen valmisteluryhmälle huhtikuussa Oulussa järjestetyssä suunnittelukokouksessa. Alueen toimenpide-ehdotukset on toimitettu hankkeen valmisteluryhmälle elokuun alussa. Toimenpiteiksi on ehdotettu järjestäytyneen vesienhoidon kehittämistä (Kala- ja Pyhäjokilaakso) sekä vesienhoidon ja tulvasuojelun verkostojen välisen yhteistyön kehittämistä (Kalajokilaakso). Päätös hankkeen kohdealueista saadaan syyskuun alussa.

6. Toimintasuunnitelman luonnos vuodelle 2015 lähetettiin kokouskutsun yhteydessä. Toimintasuunnitelma hyväksyttiin lisäyksellä, että tiedonkulusta aluehallintoviranomaisiin huolehditaan. Suunnitelman mukaisesti työryhmän toiminta kokousten valmistelussa jatkuu vuonna 2015. Työryhmään voi ilmoittautua edelleen.

Esitys johtosäännöksi –dokumentti lähetettiin kokouskutsun yhteydessä. Johtosääntöön ei esitetty muutoksia tässä vaiheessa.

7. Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelman kommentointi tulee ajankohtaiseksi seuraavassa kokouksessa. Ohjelma julkaistaan lokakuussa 2014. Jermi Tertsunen selvittää kuulemisajan. Toimintatapa kommenttien keräämiseksi ja yhteenvedon tekemiseksi katsotaan lähempänä.

MAHAKALA-hankkeen (Maaperän ympäristölle ja elinkeinoille aiheuttamien happamuusriskien kartoitus Kalajoen vesistöalueella) loppuseminaari järjestetään loppuvuodesta 2014. Seminaarista ilmoitetaan syksyn aikana.

8. Seuraava kokous järjestetään keväällä 2015. Kokouksen ajankohtaan vaikuttaa Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelman kuulemisaika. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin tehtävistä vastaa Ylivieskan kaupunki.

9. Kokous päätettiin klo 11:40.

Muistion laati

Katja Polojärvi
ympäristösuunnittelija
Ylivieskan kaupunki
puh. 044 4294 226
katja.polojarvi@ylivieska.fi